Indstilling

Emne **Dimensionering af optagelsespladser på pædagoguddannelserne 2011/2012 i Region Midtjylland**

Til KKR Midtjylland samt regionsrådet

Den 5. januar 2011

Århus Kommune
Børn og Unge

Videncenter for Pædagogisk Udvikling
Grøndalsvej 2
Postboks 4069
8260 Viby J

Sagsnummer:
M5/2008/08779-063

Sagsbehandler:
Gitte Jakobsen

Telefon:
8940 2000

Telefon direkte:
2338 0132

Telefax:
8940 3694

Resume

Undervisningsministeriet har anmodet kommunerne og regionen om at indsende forslag til optagelsespladser på pædagoguddannelserne i 2011/2012.

Praktikpladsforum (PPF) har den 5. januar 2011 besluttet at anbefale en uændret dimensionering af optaget på pædagoguddannelserne i Region Midtjylland i forhold til det seneste års dimensionering. Det indstilles således, at der optages 1.255 studerende i studieåret 2011/2012.

Indstillingen om dimensionering fremsendes til Undervisningsministeriet umiddelbart efter behandlingen i KKR og Regionsrådet.

Baggrund

PPF har til opgave en gang årligt at afgive en indstilling til Undervisningsministeriet om antallet af uddannelsespladser til pædagoguddannelsen, herunder at fordele optagelsestallet på pædagoguddannelserne Holstebro, Midt-Vest (Ikast, Viborg, Thisted), Peter Sabroe, Horsens (tidligere Gedved) og Jydsk (Århus, Randers og Grenå).

PPF består af 5 medlemmer udpeget af KKR, 1 medlem udpeget af Regionsrådet, 1 medlem udpeget af BUPL og 1 medlem udpeget af SL.

En repræsentant fra uddannelsesinstitutionerne deltager i møderne som tilforordnet. Desuden deltager en konsulent fra KKR i møderne og en administrativ medarbejder fra Region Midtjylland.

Århus Kommune er ankerkommune på opgaven, hvilket betyder, at ankerkommunen fungerer som sekretariat for PPF. Herudover koordinerer ankerkommunen praktikpladser for de studerende i kommunerne i Region Midtjylland.

Sagsfremstilling

Grundlag for indstillingen
Som grundlag for indstillingen om dimensionering er der udarbejdet en analyse, "Udbud af og efterspørgsel efter lærere, pædagoger og socialrådgivere i den midtjyske region", Capacent, februar 2009. Analysen vedlægges som bilag.

Tabellen nedenfor viser sidste års dimensionering i forhold til det faktiske antal optagne i 2010/2011 på pædagoguddannelserne i henholdsvis den østlige og den vestlige del af regionen. Til den østlige del regnes Peter Sabroe, Horsens og Jydsk (Århus, Randers og Grenaa). Til den vestlige del regnes Holstebro og Midt-Vest (Ikast, Viborg, Thisted)

Dimensionering og faktisk optag på uddannelserne 2010/2011

	Øst	**Vest**	**Samlet**
Dimensionering 2010/2011*	702	553	1.255
Faktisk optag 2010/2011	769	584	1.353 **
Faktisk optag 2010/2011 på meritpædagoguddannelsen	57	22	79

* Dimensioneringen er eksklusiv meritpædagoguddannelsen.
** Pædagoguddannelserne har mulighed for at optage 5% procent flere studerende, end der er dimensioneret, idet der kan forventes frafald af studerende undervejs i uddannelsesforløbet. Optag herudover kan give bøder fra Undervisningsministeriet.

Analyse af behovet for pædagoger i Region Midtjylland
I analysen fra Capacent beskrives udbuddet og efterspørgslen efter lærere, pædagoger og socialerådgivere i de kommende år og frem til 2030. Forudsætningerne for prognosen vedrører antagelser om optag, frafaldsprocenter, tilbagetrækningsalder, videreuddannelse, mobilitet m.v. i forhold til udbuddet af bl.a. pædagoger (s. 45-58). Efterspørgslen på pædagoger i de kommende år vurderes ud fra en række parametre fx børnetal, dækningsgrad, dagplejeandel, udviklingen på dagtilbudsområdet mv. (s. 58-67). PPF er enig i de forudsætninger, der er lagt til grund for prognosen.

Det antages, at det i gennemsnit tager cirka fire år at gennemføre hver af de tre uddannelser. Derfor får optaget i 2011 først betydning for udbuddet fra 2015 og fremefter.

Ifølge prognosen forventes et mindre 'overskud' af pædagoger i den vestlige del af regionen i hele perioden. Der er dog tale om noget nær 'match' mellem udbud og efterspørgsel.
I den østlige del af regionen forventes et lille 'overskud' af pædagoger frem til ca. 2015. Igen er der dog tale om en situation, hvor forskellen mellem udbud og efterspørgsel er så lille, at det må betegnes som noget nær et 'match'. Efter 2015 forventes igen et mindre 'underskud' af pædagoger, og efter 2022 ændres situationen hurtigt til en udpræget mangel på pædagoger (s. 68-69).

På kort og mellemlangt sigt forventes det, at efterspørgslen efter pædagoger i regionen samlet set kan imødekommes. Først efter ca. 2022 kan der opstå en betydelig pædagogmangel. Prognoserne skal dog fortolkes varsomt på så langt sigt (side 4).

Det anbefales i analysen, at
"…For at dække den stigende efterspørgsel er der behov for et optag på ca. 1.300 studerende om året…".
"…Omkring 2019 kan det endda blive nødvendigt at øge optaget yderligere til ca. 1.600 om året. På så langt sigt er beregningerne dog behæftet med stor usikkerhed". (s. 96)

Ovenstående er bl.a. forudsat, at antallet af unge, der optages på pædagoguddannelsen ikke stiger i forhold til 2008.

Af den Koordinerede Tilmelding (KOT koordinerer optagelsen til de fleste af landets videregående uddannelser) fremgår det, at der på pædagoguddannelserne i 2008/2009 i Region Midtjylland blev optaget 733 studerende (ekskl. Ranum). I 2010/2011 er optaget 1.116 studerende.

Opdatering af analyse
Kommunerne og regionen har indgået aftale om i efteråret 2011 at foranledige analysen om blandt andet udbud af og efterspørgslen efter pædagoger opdateret. Denne vil kunne give et aktuelt grundlag for dimensionering af optagelsespladser for studieåret 2012/2013.

Evt. flytning af Pædagoguddannelsen Ikast
I VIA foregår lige nu overvejelser over, hvad VIA's campusstrategi får af konsekvenser for Pædagoguddannelsen i Ikast. Der er endnu ikke truffet endelig beslutning. En mulighed er at flytte uddannelsen til Campus Herning, ligesom det overvejes at etablere en ny

pædagoguddannelse i Silkeborg. Det sidste forudsætter på sigt en øget dimensionering af pædagoguddannelsen, da VIA ikke ønsker at udtynde de eksisterende uddannelsessteder.

Praktikpladsforums indstilling
PPF diskuterede analysens anbefalinger på sit møde den 5. januar 2010. PPF har på baggrund af drøftelserne valgt at indstille en uændret dimensionering af optaget på pædagoguddannelserne i Region Midtjylland i forhold til det seneste års dimensionering. Det indstilles således, at der optages 1.255 studerende i studieåret 2011/2012 og med samme fordeling mellem uddannelsesstederne som i 2010/2011. Indstillingen fremgår af nedenstående tabel.

På sigt finder PPF, at der er nødvendigt at se på behovet for at øge dimensioneringen i øst, grundet det store ansøgertal til uddannelsesstederne, der er beliggende i denne del af regionen, ligesom analysen fra Capacent peger på, at der på sigt vil blive et underskud af pædagoger i den østlige del af regionen. På nuværende tidspunkt ønsker PPF dog at afvente VIA's overvejelser om den fremtidige placering af Pædagoguddannelsen Ikast og eventuel etablering af ny pædagoguddannelse i Silkeborg samt afvente resultatet af den analyse, der gennemføres på pædagogområdet i Region Midtjylland i 2011.

Indstilling til dimensionering 2011/2012
Fordeling mellem uddannelsesstederne
Det indstilles, at fordelingen mellem uddannelsesstederne bliver:

Uddannelsessted	**Optag sep. 2011**	**Optag feb. 2012**	**Optag i alt 2011/2012**
Holstebro	81	81	162
Viborg og Thisted	145	144	289
Ikast	51	51	102
Vest i alt	**277**	**276**	**553**
Jydsk (Århus, Randers, Grenå)	182	182	364
Peter Sabro	107	107	214
Horsens	62	62	124
Øst i alt	**351**	**351**	**702**
I alt	**628**	**627**	**1255**

Fordelingen ovenfor på de to årlige optag skal ses som vejledende i forhold til det enkelte uddannelsessted, idet der normalt optages flere studerende i september end februar.

Argumentation for indstilling
Som begrundelse for indstillingen lægger PPF særligt vægt på følgende forhold:

- Dimensioneringen af optaget på pædagoguddannelserne fra 2011/2012 og fremefter har betydning for udbuddet af færdiguddannede pædagoger fra 2015. Ifølge analysen vil efterspørgslen efter pædagoger først efter 2016 vokse mere end udbuddet, hvis det nuværende optag på pædagoguddannelserne fastholdes.
- På kort og mellemlangt sigt forventes det, at efterspørgslen efter pædagoger i regionen samlet set kan imødekommes. Først efter ca. 2022 kan der opstå en betydelig pædagogmangel.
- Udbud og efterspørgsel efter pædagoger i Region Midtjylland er ifølge analysen noget nær et 'match' i 2015, hvor de studerende, der optages i 2011/2012, færdiggør deres uddannelse. I den østlige del af regionen, er efterspørgslen efter studiepladser imidlertid p.t. større end det dimensionerede antal studiepladser. Der er derfor et ønske om, at der kigges på, om der er behov for, at dimensioneringen her øges. Dette skal dog ikke ske for studieåret 2011/2012, idet der endnu ikke er truffet beslutning om den kommende geografiske placering af Pædagoguddannelsen Ikast samt eventuel oprettelse af ny pædagoguddannelse i Silkeborg.
  Endvidere afventes resultatet af en ny analyse, der gennemføres på blandet andet pædagogområdet i Region Midtjylland i 2011.
- Endelig ønsker PPF at pege på vigtigheden af at fastholde et tilstrækkeligt antal uddannelsesmuligheder og studiepladser i alle dele af regionen. For at sikre, at så mange unge som muligt gennemfører en videregående uddannelse, er det vigtigt, at der også bevares/skabes gode uddannelsesmuligheder uden for regionens største uddannelsesbyer. Søgningen til uddannelsen i Grenå er et godt eksempel på, at afdelinger i udkantsområder kan tiltrække studerende. Det samme er Thisted. Derfor anbefaler PPF, at der gøres en særlig indsats for at tiltrække studerende til pædagoguddannelserne i udkantsområder.

I forlængelse af det sidstnævnte punkt indstiller PPF,

- at der i det omfang, det vurderes, at der er et behov herfor, kan gennemføres forsøg med forlagt undervisning eller etablering af nye afdelinger i områder langt fra de eksisterende uddannelsessteder. Der vil i den forbindelse skulle væres et særligt fokus på, at kvaliteten i undervisningen fastholdes.

Indstilling

PPF indstiller:

- at dimensioneringen for pædagoguddannelsen 2011/2012 fastholdes på samme niveau som i 2010/2011, dvs. i alt 1.255 studerende.
- at fordelingen af uddannelsespladserne mellem uddannelsesstederne er den samme som i 2010/2011.
- at der vedvarende er opmærksomhed på at vurdere behovet for forlagt undervisning eller etablering af nye afdelinger i områder langt fra de eksisterende uddannelsessteder.

På vegne af Praktikpladsforum

Gert Sørensen
formand

Bilag

Bilag 1: Analyse udbud af og efterspørgsel efter lærere, pædagoger og socialrådgivere i den midtjyske region, Capacent feb. 2009.